

Mustafa Bayazıt

<https://orcid.org/0009-0000-9082-1766>

Principal, Taşlı Village Primary School, Diyarbakır-Türkiye, mustafabayazit21@gmail.com

Osman Sülun

<https://orcid.org/0000-0002-0966-5098>

Principal, Bismil Anatolian High School, Diyarbakır-Türkiye, pdrosman@hotmail.com

Halil Koncak

<https://orcid.org/0000-0002-6003-2640>

Assistant Principal, Şehit Cuma İbiş Secondary School, Şanlıurfa-Türkiye, olnirem@gmail.com

İsmail Koyuncu

<https://orcid.org/0009-0009-6029-3590>

Assistant Principal, Silvan Secondary School, Diyarbakır-Türkiye, ismailkoyuncu21@gmail.com

Emrullah Yetiş

<https://orcid.org/0009-0009-6448-2890>

Teacher, Silvan Secondary School, Diyarbakır-Türkiye, emrullah2150@gmail.com

Ferit Çiftçi

<https://orcid.org/0000-0003-0162-2365>

Principal, Şehit Cuma İbiş Secondary School, Şanlıurfa-Türkiye, feritciftci@gmail.com

Atıf Künyesi | Citation Info

Bayazıt, M., Sülun, O., Koncak, H., Koyuncu, İ., Yetiş, E. ve Çiftçi, F. (2023). İlköğretim Öğrencilerinin Teknolojik Araç-Gereç Kullanımları: Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 10(3), 508-522.

İlköğretim Öğrencilerinin Teknolojik Araç-Gereç Kullanımları: Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Öz

Bu araştırma öğretmen görüşlerine göre ilköğretim öğrencilerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumlarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma ile öğrencilerin, teknolojik araç-gereç kullanım düzeylerinin belirlenmesi ve eksiklerin giderilmesi ile öğrencilerin teknolojik araç-gereçlere karşı olumlu bakış açıları geliştirmelerine olanak taniyacaktır. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Diyarbakır ili Kayapınar ilçe sınırları içerisinde yer alan ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerden oluşmaktadır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada veriler, yarı yapılandırılmış ve yönlendirici olmayan görüşme tekniği ile ilköğretim okullarında çalışan 20 öğretmenden elde edilmiştir. Veri toplama sürecinin detaylı bir şekilde anlatılmasıyla ve katılımcıların verdiği cevaplardan doğrudan alıntılar verilmek suretiyle geçerlik ve güvenilirlik sağlanmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda öğretmenler teknolojik araç-gereç kullanımının fırsat eşitliği sağladığı, okul çatısı altında verilen eğitimlerin kalitesini artırdığı, gibi birçok olumlu etkisinin

olduğunu ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcılar; teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarılarına olumlu etki ettiği ve öğrenmelerini kolaylaştırdığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, Öğretmen, Okul, Öğrenci, Teknolojik Araç-Gereç*

Primary School Students' Use of Technological Tools and Equipment: An Investigation of Teachers' Opinions

Abstract

This study aims to determine the primary students' conditions to use of technological tools and equipment according to the the teachers' opinions. With this study, determining the level of use of technological tools and equipment and eliminating deficiencies of the students will also allow them to have a positive perspective towards technological tools and equipment. The study consists of teachers working in primary schools located within the boundaries of Kayapınar district of Diyarbakır province in the 2022-2023 academic year. In this study, in which the qualitative research method was used, the data were obtained from 20 teachers working in primary schools by the semi-structured and non-directive interview technique. Validity and reliability were tried to ensure by explaining the data collection process in detail and by giving direct quotations from the answers given by the participants. As a result of the study, it was seen that the teachers stated that the use of technological tools and equipment had many positive effects such as providing equality of opportunity and increasing the quality of the education given under the roof of the school etc. In addition, participants stated that the active use of technological tools and equipment had a positive effect on students' academic achievement and facilitated their learning.

Keywords: *Education, Teacher, School, Student, Technological Tools and Equipment.*

Giriş

Modern dünya teknolojik gelişmelerden büyük ölçüde yararlanmışır. Eğitimde akıllı tahtalar, tarımda büyük biçerdöverler ve tarayıcılar, hassas ameliyatlarda kullanılan sezgisel robotlar ve kişisel olarak hareket eden yeni nesil cep telefonları mükemmel örneklerdir. Teknolojinin, bir toplumun kalkınmasındaki rolü yadsınamayacak derecede büyük önem taşımaktadır (Kaya, 2005).

Teknolojinin gelişimi ile birlikte, eğitim bilimlerinde de yenilikler görülmüş ve teknoloji, eğitim sürecinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Bu sebeple 21. yy 'da gündem

teknolojinin eğitime dâhil olup olmadığını değil de nasıl dâhil olacağı, çocuklar üzerindeki etkileri ve öğretmenlerin teknolojik araç-gereç kullanımına ilişkin bakış açıları olmuştur (Skophamme ve Reed, 2014).

Teknoloji çağına doğan günümüz çocuklarının teknoloji ile tanışması kaçınılmaz bir durumdur. Ancak bu tanışmanın teknolojinin olumlu ve olumsuz yönlerinin de var olduğu göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmesi gerekmektedir ve asıl önemli nokta ise teknoloji kullanımının çocuklara doğru bir biçimde aktarılmasıdır (Alkan, 2011).

Bütün bu gelişmeler sayesinde artık eğitim ve öğretimde teknoloji kavramları birbirlerinden farklı düşünülmemeye kadar iç içedir (Komis, Ergazakia ve Zogzaa, 2007; Mc Cannon ve Crews, 2000; Simon, 1983). Bu kapsamda hayatımızın merkezinde yer alan teknolojinin çocuklara doğru aktarımı ile birlikte teknolojinin olumsuz yanlarını da bilen “teknoloji okuryazarı” bireyler olmaları amaçlanmalıdır (Cajas, 2001).

Teknoloji ile çocuğun tanışmasındaki en önemli nokta, teknoloji kullanımının çocuklara doğru bir biçimde aktarılmasıdır (Cüre ve Özden, 2008). Teknolojik araç-gereçlerin eğitim ortamında etkin ve verimli kullanılması, çocukların teknolojik araç-gereçlerden olumsuz etkilenmelerini de önleyecektir. Teknolojinin bir araç olduğu düşünüldüğünde; bu aracı etkin kullanabilen eğitimciler, 21. yüzyıl becerilerini eğitim programlarına dahil ederek çocukları, teknoloji ile doğru ve etkili bir biçimde tanıştılabilecektir (Önal, 2020).

Çocuklarda teknolojik araç-gereçlerin doğru ve verimli kullanılma farkındalığının oluşabilmesi, öğretmenlerinin teknolojik araç-gereçleri doğru şekilde kullanması ve olumlu bakış açılarına sahip olması ile mümkün olacaktır (Türel, 2012). Günümüzde çevresel koşulların, eğitim olanaklarında oluşturduğu değişikliklerle birlikte uzaktan eğitimin ihtiyaç haline gelmesi ile eğitimde teknolojik araç-gereçlerin etkin ve doğru kullanımının önemi ortaya çıkmıştır. Eğitimciler öğrencilerin mesleki hayatlarında başarılı olabilmeleri için teknolojik araç ve gereçlerin eğitimdeki rolünü anlamaları gerekmektedir (Üstün ve Akman, 2015). Öğrencilerin, hızla ilerleyen ve sürekli değişerek gelişen teknolojiye ne derece adapte olabildikleri konusu zaman içerisinde değişen sonuçlar doğurmaktadır. Bundan dolayı; öğretmenlerin eğitim ortamında teknolojik araç-gereçlerin hâkim olmalarının ve eğitimde teknolojinin kullanılmasına yönelik bakış açılarının önemi de bu noktada ortaya çıkmaktadır. Teknolojik araç ve gereçlerin eğitimde kullanılmasına yönelik olumlu bakış açısı sergileyen öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenme sürecinde daha başarılı olması beklenmektedir. Dolayısıyla hayatımızın önemli bir yerini dolduran ve düzenleyen, toplumsal işlerliği sağlayan,

teknolojinin doğru bir şekilde kullanımının kazandırılması oldukça önem arz etmektedir. Öğrencilere sunulan teknolojik eğitiminin uzun bir planlama gerektirdiği bilinmekte olup bu eğitimin bireylere aktarılma esnasında teknolojinin gerçek yaşamla ilişkisini belirleyerek ortaya koymak gerekir (Çağlayan, 2013). Bu nedenle, böylesine önem arz eden öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımının öğretmen görüşleri açısından tespit etmeyi amaçlamıştır. Literatür incelendiğinde öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımı ile alakalı yapılan birçok çalışmanın yapıldığı görülmektedir (Yüksel, 2003; Yavuz ve Coşkun, 2008; Türkaslan, 2011; Aydın ve Karaa, 2013; Köroğlu, 2014; Simsar ve Kadim, 2017; Kulaksız, 2020).

Bu çalışma, öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımı ile ilgili öğretmen görüşleri saptanmasına, buna paralel olarak mevcut durumun da ortaya koyulması ile elde edilecek sonuçların derslerde teknolojik araç-gereç kullanımı ile öğrencilerin sosyal, bilişsel ve psiko-motor başarısının artmasına katkı sağlaması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, elde edilen bu bulguların, alanyazına sağlayacağı katkı önem arz ettiği düşünülmektedir.

Bu anlamda öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanmalarının tespit edilmesi, öğrencilerin akademik başarısı ve yönü açısından çalışma önem arz etmektedir. Çalışmanın genel amacı, “öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanmalarını” belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin kullanımına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
2. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkilerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
3. Teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarı etkisine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Deseni

Araştırma öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanmaları konusunda öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik yapılan nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma tekniklerinin öne çıkan özellikleri doğal ortama duyarlılık sağlaması, araştırmacının katılımcı rolü olması, bütüncül bir yaklaşıma sahip olması, algıların ortaya konmasını sağlaması, araştırma deseninde esnekliği olması ve tümevarımcı bir analize sahip olmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

2.2. Veri Toplama Araçları

Oluşturulan görüşme soruları 3 alan uzmanı tarafından incelenerek kapsam geçerliliği gözden geçirilmiştir. Araştırmada kullanılan görüşme soruları araştırmacı tarafından ilgili alan yazın taraması yapılarak hazırlanmıştır. Kişisel Bilgi Formu Araştırmada katılımcıların kişisel bilgilerini görüşme formlarında belirtmeleri istenmiştir. Bu amaçla öğretmenlerden cinsiyet, eğitim düzeyi ve mesleki kıdeme yönelik bilgiler istenmiştir.

Çalışmanın yürütülebilmesi için okul yönetimine çalışma hakkında bilgi verilmiş ve okul yönetiminden çalışmanın yürütülebilmesi için izin istenmiştir. Okulda görüşme yapmak için okul müdürüyle iletişime geçilmiş, öğretmenlerden uygun bir güne randevu alınmıştır. Görüşme yapılmadan önce katılımcılara gerekli açıklamalar yapılmış ve gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilecek çalışma için katılımcılardan görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Görüşmeler için 02.01.2023 20.01.2023 tarihleri arasında okulda görüşme yapmaya uygun ortam tercih edilmiştir.

Araştırma süresince katılımcıların soruları rahat bir şekilde cevaplayabilmeleri için araştırmanın başlangıcında amaçtan derinlemesine bahsedilmiştir. Öğretmen görüşmeleri 15-20 dakika sürmüştür. Araştırma kapsamında 20 öğretmene yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde “Görüşme Formları” kullanılmıştır.

2.3. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır ili merkez Kayapınar ilçesine bağlı okullarda görev yapan 20 öğretmen oluşturmaktadır.

Tablo.1. Katılımcıların demografik özellikleri

Değişkenler	Değerler	N	Yüzde
Cinsiyet	Erkek	4	20
	Kadın	16	80
Sınıf Öğrenci Sayısı	1-20	15	75,0
	20-40	4	20,0
	40 ve üstü	1	05,0
Mesleki Kıdeminiz	1 ve 5 yıl arası	18	90,0
	6 ve 10 yıl arası	1	05,0
	11-15 yıl arası	1	05,0
	16 yıl ve üstü	0	00,0

Katılımcıların 4'ü (%20,0) erkek, 16'sı (%80,0) kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların öğretmenlerin sınıf öğrenci sayılarını değerlendirdiğimizde 15'i (%75,0) 1-20 arası öğrenci, 4'ü (%20,0) 20-40 arası öğrenci, 1'i (%05,0) 40 ve üstü öğrencisi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların 17'si (%90,0) 1- 5 yıl, 1'i (%05,0) 6 - 10 yıl, 1'i (%05,0) 11-15 yıl mesleki kıdeme sahipken, 16 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olan öğretmen bulunmamaktadır.

Geçerlilik, Güvenirlilik ve Etik

Bu araştırmada güvenilirliğin ve geçerliliği sağlanmasında; inandırıcılık, aktarılabirlik, tutarlılık yollarına başvurulmuştur. Bu bağlamda; araştırmada inandırıcılığı sağlamak için veri toplama araçlarını oluşturma, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve raporlanması aşamalarında uzman desteği alınmıştır. Bununla birlikte araştırmanın inandırıcılığını sağlamak için veri çeşitlemesine gidilerek öğretmenlerden veriler toplanmıştır. Aktarılabirlik ilkesi göz önünde bulundurularak çalışmada doğrudan alıntılama ve bunların yorumlanmasıyla sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Tutarlılığın sağlanabilmesi için ise veri toplama ve analiz aşamalarında alan yazında dikkate alınmış, uzman görüşlerinden faydalanılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Öğretmenler görüşme formlarına düşüncelerini yazılı olarak iletmişlerdir. Daha sonra bu formlar araştırmacı tarafından, olduğu gibi bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu formlar üzerinden gerekli kodlamalar yapılmıştır. Elde edilen bu verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Araştırma verilerinin sunumunda katılımcılara verilen kodlardan yararlanılmış ve bazı görüşlerden doğrudan alıntılar yapılarak yorumlar desteklenmiştir. Bu araştırmada kodların ve kategorilerin elde edildiği öğretmenlerin görüşlerinden bire bir alıntı yapılarak 'geçerlilik' sağlanmıştır. Veri seti okunarak anlamlı birimler bulunmuş, kodlamalar yapılmış ve geçici temalar oluşturulmuştur. Kodlama işlemi yapılırken ilgili literatür göz önünde bulundurulmuştur. Veri analizinin son aşamasında ise elde edilen bulgular açıklanmış, yorumlar ve sonuçlar sunulmuştur.

3. Bulgular, Yorum ve Tartışma

Bu bölümde araştırmada yer alan alt problemlere göre araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

1. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin kullanımı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

alt problemine ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin kullanımı hakkındaki bilgilere ilişkin alt temalar, kodlar ve frekans dağılımı

Temalar	Alt Temalar	Kod	Öğretmen	f
<i>Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin kullanımı</i>	Olumlu görüşler	Akademik başarı getirir	Ö3, Ö4, Ö11, Ö12	4
		Ders verimini artırır	Ö8, Ö10, Ö14	4
		Öğrenmeyi kolaylaştırır	Ö6, Ö7, Ö12	3
		Modüler düşünür	Ö11, Ö17	2
	Olumsuz görüşler	Hazırbulunuşluğunu artırır	Ö18, Ö19, Ö20	3
		Zaman kaybı oluşturur	Ö1	1
		Bağımlılık	Ö9	1
	Alakasız cevap	Sosyalleşme	Ö3	1

Tablo 2’de “öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında çoğunluk teknolojik araç-gereçlerin kullanımının olumlu katkı sağladığı” görüşünde birleşmektedir. Bu görüşte olanlar durumu “Akademik başarı getirir”, ” Ders verimini artırır”, ” Öğrenmeyi kolaylaştırır”, “Hazırbulunuşluğunu artırır” ve “Modüler düşünür” gibi cümlelerle ifade etmişlerdir. Kendi ifadelerinden birkaçı aşağıdaki gibidir:

Teknolojiyi doğru kullanımda fazlasıyla başarılı olmaya yarayabilir.(Ö1).

Öğrenciler teknolojiyi daha çok oyun amaçlı kullandıkları için zaman kaybı olarak değerlendirilebilir.(Ö2).

Öğrenciler derslerde anlamadıkları veya pekiştirmek istedikleri konuları teknolojik araçlar ile bu eksiklerini giderebilmektedir. Tüm bu durum ise onlara akademik anlamda başarı getirmektedir.(Ö4).

*Öğrenciler açısından doğru kullanıldığında oldukça faydalı olduğunu düşünüyorum.
(Ö5)*

Öğrencilerin ders verimi açısından önemlidir.(Ö10).

Teknoloji günümüz dünyasında olmazsa olmazlardandır. Dersin verimini artırmaktadır. (Ö14).

Teknoloji bugün yaşadığımız toplumda olmazsa olmaz araçlardır. Yaşamımızın birçok alanında teknolojiden faydalanırız. Bu alanlardan biri de eğitimidir. Teknolojide yaşanan gelişmeler eğitim alanına entegre edilmelidir. Bu nedenle biz öğretmenler olarak teknolojik gelişmeleri takip etmeli ve bu anlamda öğrencilerimize rehberlik etmeliyiz. Teknolojinin öğrenciler açısından olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de olabilir. Bu nedenle teknoloji herşeyden önce öğrencilerin modüler düşünmesini sağlar. (Ö17).

Verimli kullanıldığında hazırbulunuşluğu artırır. (Ö20).

Yukarıda verilen cevaplar irdelendiğinde öğretmenler öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımı hakkında benzer ifadeler kullandıkları görülmektedir.

Görüşmeden elde edilen verilerden yola çıkılarak, öğrencilerin eğitimde teknolojik araç ve gereç kullanımının eğitimin niteliğini ve verimliliğini artırdığını ve öğretmenlerin görüşlerinin genel anlamda olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

2. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkilerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? alt problemine ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu ve olumsuz durumlarına ilişkin alt temalar, kodlar ve frekans dağılımı

Temalar	Alt Temalar	Kod	Öğretmen	f
Teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu ve olumsuz durumları	Olumlu görüşler	Motivasyon ve güdülenmeyi artırır	Ö4, Ö5, Ö11,	3
		Hızlı öğrenme sağlar	6Ö,7Ö,8Ö,Ö12,Ö20,	5
	Olumsuz görüşler	Bağımlılık yapar	Ö4, Ö5,Ö6,Ö19,	4
		Not tutma becerisi zayıflar	Ö1	1
	Alakasız cevap	Haberleşme	Ö9	1
		Uyum	Ö3	1

Tablo 3’te “öğretmen görüşleri incelendiğinde, çoğunluk olarak teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler bu durumu, “Sürekli bilgi akışı olur”, “Hızlı öğrenme sağlar”, gibi cümlelerle ifade etmiştir. Kendi ifadelerinden birkaçı aşağıdaki gibidir:

Teknolojinin eğitime sayısız katkılarının olduğu gerçeğini biliyoruz.sürekli güncel bilgiler aktarılır. Emek ve zaman açısından tasarruf sağlar ama öğrencilerin not tutma becerisini zayıflatır. (Ö1).

Çok fazla olumlu, anlattıklarımı görselleştiriyorum, anlatmamı kolaylaştırıyor. (Ö2).

Toplumda uyum sağlamasına yardımcı olur. (Ö3)

Öğrencilere her türlü görsel zenginliği sağlayan ve tekrar sayısını artırmada yardımcı olur. (Ö4).

Şu anda yetersiz bir düzeyde bilgiye anında ulaşma fırsatı veriyor. Fakat yanlış bilgilere de ulaşıyor bazen çocukları tembelleştiriyor ve bağımlı yapıyor. (Ö5).

Öğretim teknolojileri öğretilmesi hedeflenen kazanımları daha verimli, anlaşılır ve ekonomik hale getirmemizi sağlayan teknolojik araçlardır. Öğretim teknolojilerini kullanarak tüm öğrencilerin öğrenme stillerine hitap edebiliriz. Öğretim ortamında çeşitlilik sağlayabiliriz. Teknolojinin kullanımının olumlu yanlarına bakacak olursak; bilgiye ulaşmada kolaylık sağlar, bilgi kaynakları çeşitlidir, bilginin somut olarak görülmesini sağlar ve öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini destekler. Olumsuz yanları ise; bilgiye kolay ulaşım öğrenciyi tembelleştirebilir, bağımlılık yapabilir, radyasyona maruz bırakabilir ve birçok sağlık sorununa neden olabilir. (Ö11).

Kesinlikle olumlu yönde faydası olur öğrenciler sürekli bilgi akışı içinde olurlar. Derste öğrendiklerini görselleştirerek bilgilerini daha kalıcı hale dönüştürürler. (Ö15).

Teknoloji haberleşme imkânı sunmaktadır. (Ö9).

Öğrencilerin gerek okulda gerekse okul dışı günlük yaşamlarında sürekli teknolojik araç gereç kullanımı kişiye olumlu yönden çok olumsuz etkileri olmaktadır.(Ö19).

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

3. *Teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarı etkisine ilişkin görüşleriniz nelerdir?* alt problemine ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplara Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. Teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarılarına etkisine ilişkin tema, kod ve frekans dağılımı

Temalar	Alt Temalar	Görüşler	Öğretmen	f
Öğrencilerin okuldaki davranışlarına ve akademik başarılarına etkisi	Olumlu görüşler	Hazırbulunuşluğunu artırır. Eğitimin faydalı olmasını sağlar.	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12.	7
		Öğrenmeyi kolaylaştırır. Etkili öğrenme ortamı sunar.	Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö20,	7
	Olumsuz görüşler	Zaman kaybı oluşturur.	Ö4, Ö5, Ö6, Ö19,	4
		Bilgi karmaşası oluşturur.	Ö1	1
Alakasız cevap	Hayatı kolaylaştırır.	Ö9	1	

Görüşme yapılan öğretmenler açısından ele alındığında, teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarılarına olumlu etki ettiği ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını belirtilmişlerdir. Genel olarak literatüre bakıldığında teknolojik ara.-gereç kullanımının öğrencilerin, hem bilişsel gelişimine hem de duyuşsal gelişimine katkı sağladığını aynı zamanda hazırbulunuşluğunu artırdığı ifade edilmektedir (Çetin, 2018) Bulgulara ilişkin kendi ifadelerinden bir kaçışağıdaki gibidir.

Yanlış bilgilere de ulaşıyor bazen çocukları tembelleştiriyor ve bilgi karmaşasına sebep oluyor. (Ö1)

Akademik açılarından çok fazla olumlu, görselleştiriyor, anlatmamı kolaylaştırıyor ve böylece hazırbulunuşluk düzeyleri artıyor(Ö2)

Eğitim öğretimi desteklediğini düşünüyorum. Dersler akılda kalıcı hale geliyor. Hazırbulunuşluk düzeyi artar. Ama dikkatli olunmazsa zaman kaybı oluşturur. (Ö4).

Hazırbulunuşluk düzeyi artırır. Öğrencilere her türlü görsel zenginliği sağlayan ve tekrar sayısını artırmada yardımcı olur. Aşırı kullanımda dikkat edilmeli (Ö5).

Aşırı teknoloji kullanımı bir süre sonra öğrencide ilgi kaybına neden oluyor, öğretmenin yaratıcılığını sınırlandırıyor ve bağımlı hale getiriyor. (Ö6).

Daha verimli ve etkili olmasını sağlar eğitimin. Olumsuz tarafı da her şey çok pahalı kullanamıyoruz teknolojiyi her yere ulaşmıyor. (Ö7).

Öğrenmeleri kalıcı hale gelirken çok eğlenen keyif alan öğrenci profili oluşuyor. (Ö8).

Görme ve işitme duyularıyla hitap edeceği öğrencileri olumlu olarak etkileyecektir. (Ö11).

Hayatı kolaylaştırır (Ö9).

Öğrencinin değişik soru tipi, daha çok örnek bulabileceği bir alan olduğu için öğrenci başarısı üzerinde etkisi olacaktır. (Ö14).

Başarıları artıyor ama özgün düşünme ve yaratıcılık olayını azaltıyor. (Ö17).

Kesinlikle etkilidir. Verimli kullandıkları sürece yoksa zaman kaybı oluşturur (Ö19).

Öğrenmeler daha kalıcı, kavramlar daha anlaşılır hale geliyor. (Ö20).

Sonuç

Araştırmanın temel amacı doğrultusunda öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımının öğretmen görüşleri kapsamında incelenmiştir. Görüşmeden elde edilen verilerden yola çıkılarak, öğrencilerin teknolojik araç ve gereç kullanımı, eğitimin niteliğini ve verimliliğini artırdığını ve genel anlamda olumlu etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak birinci alt probleme bakıldığında öğretmenler, teknolojinin eğitimde fırsat eşitliği sağladığı, öğrencilerin okul çatısı altında verilen eğitimlerin kalitesini artırdığını ifade etmişlerdir. Benzer sonuçlar alan yazındaki bazı araştırmalarda da tespit edilmiştir. Kuzgun ve Özdiç (2017), okulların teknoloji durumlarını inceledikleri araştırmalarında, öğrencilerin temel düzeyde teknolojik araç gereç kullandığını ve teknolojiyi doğru kullanımda akademik anlamda başarılı olunacağını belirtmişlerdir.

Çınarer vd. (2016)'in araştırma sonuçlarına göre teknolojik kullanımının öğrencilerin derse katılımının arttığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar da dikkate alındığında öğrencilerin teknolojik araç-gereçleri kullanması eğitimde olumlu tutumlar sergileneceği düşünülmektedir. Genel olarak bakıldığında özellikle teknolojik araç-gereç kullanımının fırsat eşitliği sağladığı, öğrencilerin okul çatısı altında verilen eğitimlerin kalitesini artırdığı söylenebilir. Öğrencilerin teknolojik araç-gereçlerin eğitimde kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkilerine ilişkin ikinci alt problemde öğretmenler, teknolojik araç gereçlerin, doğru kullanıldığında olumlu faydalarının olacağı noktasında birleşmişlerdir.

Katılımcılar öğrencilerin teknolojik araç-gereç kullanımının olumsuz durumlarından daha çok olumlu durumlarına dikkat çekmişlerdir. Katılımcılar, teknolojik araç-gereçlerin hayatı kolaylaştıran unsurlar olduğu ve eğitimde kullanıldığında; kalıcı ve etkili öğrenmeyi, motivasyon ve güdülenmeyi, güncel bilgilere en hızlı yoldan ulaşabilmeyi, soyut ve somut kavramların anlatımında destekleyici rolü olduğu, araştırmalarda öğrencilere kolaylık sağladığı ve öğretmene zaman kazandırdığı bulgularına ulaşılmıştır. Olumsuz etkilerinde ise not tutma becerisinin zayıflatıldığı ve öğrencilerin zamanla teknolojik araç-gereç ile meşgul olmayı artırarak bağımlılık yapabileceğini ifade etmişlerdir. Benzer sonuçlar alan yazındaki bazı araştırmalarda da tespit edilmiştir.

Özpinar (2020)'in araştırma sonuçlarına göre, teknolojik araçlarının öğrencinin gelişimine olumlu etkisi olduğu; öğrencinin ise duyuşsal özellikler, öğrenme ve beceriler boyutlarına katkısı olduğu tespit edilmiştir. Almalı ve Yeşiltaş (2020)' in araştırmalarından elde edilen bulgulara göre ise, teknolojik araç-gereç kullanımların öğrencilerin akademik başarısına ve sosyal bilgiler eğitiminde tutumuna olumlu yönde etki ettiği saptanmıştır. Dolayısıyla sonuç

olarak teknolojik araç-gereçlerin eğitsel amaçlı kullanan öğrencilerin, üzerindeki olumlu etkilerinin olduğu düşünülmektedir.

Teknolojik araç-gereçleri aktif kullanmanın öğrencilerin akademik başarı etkisine ilişkin son alt problemde ise öğretmenler, genel olarak teknolojik araç-gereç kullanımının akademik anlamda olumlu etkilerinin olduğunu ifade etmişlerdir. Benzer sonuçlar alan yazındaki bazı araştırmalarda da tespit edilmiştir. Yavuz ve Coşkun (2008) araştırmalarında öğrencilerin eğitim teknolojilerini ve teknolojik araç gereçleri aktif kullanmaları öğrencilerde başarının olumlu yönde arttığını tespit etmişlerdir.

Usta ve Korkmaz (2010) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin büyük bir kısmının bilgisayar kullanım düzeyleri arttıkça eğitim sürecinde öğrenci başarılarının da arttığı saptanmıştır. Tüm bu bağlamda teknolojik araç-gereç kullanımının öğrenciler üzerinde gerek sosyal anlamda gerekse akademik anlamda olumlu katkılar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdakileri önermek mümkündür:

1. Öğrencilerin doğru anlamda teknolojik araç-gereçlerin kullanımını artıracak eğitim programları hazırlanmalıdır.
2. Hızlı gelişen teknoloji koşullarına uygun olarak okullardaki teknolojik araç-gereç donanımı düzenli takip edilip, desteklenmeli.
3. Öğrencilerin teknolojik bilgi ve uygulama ihtiyaçları kapsamında kendi branşlarına uygun olarak, teknolojik araç-gereçlerin eğitime entegrasyonu üzerine eğitim verilebilir.
4. Öğretmenlerin teknolojiye karşı tutumları ayrıca öğrenci ve velilerin görüşlerine göre değerlendirilmeli, benzer ve farklı yönler karşılaştırılmalıdır.
5. Özel ve resmi okullarda nicel çalışmalar yapılarak sonuçlar güçlendirilebilir.

Kaynaklar

- Alkan, C. (2011). *Eğitim Teknolojisi*. Pegem Akademi.
- Almalı, H. ve Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal Bilgiler Eğitiminde Coğrafya Konularının Web 2.0 Teknolojileri Kullanılarak Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 64–81.
- Cajas, F. (2001). The science/technology interaction: Implications for science literacy. *Journal of Research in Science Teaching*, 38(7), 715–729.
- Cüre, F., Özdener, N. (2008). Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BIT) Uygulama Başarıları ve BIT'e Yönelik Tutumları. *Hacettepe Eğitim Dergisi*, (34), 41–53.
- Çınarar, G., Yurttakal, A. H., Ünal, S. ve Karaman, İ. (2016). Öğretmenlerin Teknolojik Araçlarla Eğitime Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi Yozgat İli Örneği EEB 2016. *Elektrik-Elektronik ve Bilgisayar Sempozyumu*, 11-13.
- Komis, V., Ergazakia, M. & Zogzaa, V. (2007). Comparing computer-supported dynamic modeling and 'paper & pencil' concept mapping technique in students' collaborative activity. *Computers & Education*, 49 (4), 991-1017.
- Konca, A. S. ve Tantekin Erden, F. (2021). Digital Technology (DT) Usage of Preschool Teachers in Early Childhood Classrooms. *Journal of Education and Future*, 19, 1–12. <https://doi.org/10.30786/jef.627809>
- Kuzgun, H. ve Özdiç, F. (2017). Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (Özel Sayısı), 83–102.
- Mc Cannon, M. & Crews, T. B. (2000). Assessing the technology needs of elementary school teachers. *Journal of Technology and Teacher Education*, 8 (2), 111-121.
- Önal, N. (2020). Öğretimde Kullanılabilecek Teknoloji Destekli Uygulamalar. N. Önal (Ed.), *Etkinlik Örnekleriyle Zenginleştirilmiş Eğitimde Teknoloji Uygulamaları* (2–14). Pegem Akademi.
- Özpinar, İ. (2020). Preservice Teachers' Use of Web 2.0 Tools and Perspectives on their Use in Real Classroom Environments. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 11 (3), 814-841.
- Simon, Y. R. (1983). Pursuit of happiness and lust for power in technological society. In C.Mitcham & R. Mackey (Eds.), *Philosophy and technology*, Free Press.
- Skophammer, R. ve Reed, P. A. (2014). Technological Literacy Courses in PreService Teacher Education. *The Journal of Technology Studies*, 40 (2), 68–81.
- Şimşek, Ü. (2015). *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Aksaray Üniversitesi.

- Türel, Y. (2012). Öğretmenlerin Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Olumsuz Tutumları: Problemler ve İhtiyaçlar. *İlköğretim Online*, 11 (2), 423–439.
- Usta, E. & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlilikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (1), 1335-1349.
- Üstün, A. ve Akman, E. (2015). Özel Okul Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşleri. *Journal of Educational Sciences*, 3 (4), 94–103.
- Yavuz, S. (2005). Developing a technology attitude scale for pre-service chemistry teachers. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 4 (1), 17-25.
- Yıldırım, S. (2000). Effects of an Educational Computing Course on Preservice and Inservice Teachers: A Discussion and Analysis of Attitudes and Use. *Journal of Research on Computing in Education*, 32 (4), 479–495.